



Препоруке за коришћење клима уређаја у затвореном простору предшколских установа у условима епидемије изазване вирусом SARS-CoV-2

Везано за бројне дописе родитеља деце у предшколским установама, који нам се обраћају са молбом за одобрење коришћења клима уређаја у затвореном простору предшколских установа у периоду повећаних температура спољног ваздуха, а узимајући у обзир да је у току епидемија изазвана вирусом SARS-CoV-2, дајемо следеће стручно мишљење и препоруке:

- С обзиром на доказе међународних релевантних институција (Светска здравствена организација, Европски центар за превенцију и контролу болести- *European Centre for Disease Prevention and Control ECDC*) да коришћење вештачке вентилације и климатизације затвореног простора у условима епидемије изазване вирусом SARS-CoV-2 представља **ризик** за ширење вируса и обољевање особа које у таквом простору бораве, општа препорука је да се приоритет даје **природној вентилацији** свих затворених простора, где год и када год је то могуће;
- Узимајући у обзир да се током летњих месеци, у појединим периодима дана, не могу обезбедити адекватни микроклиматски услови без коришћења расхладних уређаја, што може генерисати друге ризике са неповољним утицајем на здравље деце, али и здравље и радну способност запослених, у таквим просторијама се дозвољава коришћење расхладних уређаја, **УСЛОВНО** уз поштовање следећих мера:
 - ✓ Расхладне уређаје укључивати када је температура спољашњег ваздуха **већа од 28°C**. Када су спољашње температуре ниже, не укључивати расхладне уређаје, јер се могу обезбедити оптимални микроклиматски услови природним проветравањем затвореног простора, те нема оправдања за повећање ризика од ширења вируса SARS-CoV-2 коришћењем расхладних уређаја. Оптимална температура ваздуха затвореног простора током летњег периода треба да је за 5°C нижа у односу на спољну температуру ваздуха, односно лети да се креће у распону 24-29°C, а зими 20-24°C.

- ✓ **Рециркулација ваздуха у затвореном простору је забрањена!** Системи за вештачку вентилацију и климатизацију се могу користити само уколико увлаче ваздух **искључиво** из спољне средине. Не сме се користити рециркулишући ваздух;
- ✓ Уколико уз вештачку вентилацију постоје и услови за природну вентилацију, препорука је да се периодично (на сваких 30 минута или сат времена) отворе прозори и/или врата у трајању од неколико минута и на тај начин обезбеди додатна размена ваздуха. Дуготрајнија држања отворених прозора и/или врата ради повећања степена природне вентилације, уз истовремено укључену и вештачку вентилацију, се не препоручује због могућег повећања влаге у затвореном простору која погодује размножавању микроорганизама;
- ✓ За вентилацију и климатизацију затвореног простора препоручује се примена вентилационог система са *HEPA* филтерима, који се морају редовно одржавати, чистити и мењати, у складу са произвођачком спецификацијом;
- ✓ Препоручујемо да се расхлађивање простора у пуном капацитету обавља највећим делом у периоду када је простор празан, док се у току рада, односно боравка деце у предшколским објектима, хлађење и кондиционирање ваздуха обавља у нижем режиму рада, у складу са могућим техничким условима;
- ✓ Избегавати директни проток (дување) ваздуха према присутнима, јер је утврђено да се тиме омогућава ширење вируса са потенцијалног носиоца на остале здраве особе које се налазе у струји ваздушног тока (искључити места за седење, спавање, играње, исхрану деце и сл., као и радна места запослених у тим зонама);
- ✓ Службе и оператери на одржавању и функционисању система за вентилацију и климатизацију су у обавези да појачају мере чишћења и дезинфекције извода, филтера, решетки и свих делова система који су иначе техничким процедурама за то предвиђени.

Наглашавамо да се, поред наведеног везано за коришћење клима уређаја, све друге прописане противепидемијске мере морају поштовати (ношење маски са покривањем уста и носа, одржавање физичке дистанце, појачана и редовна хигијена и дезинфекција руку, појачана и редовна хигијена и дезинфекција простора).

